

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки

навчальний рік 2025 / 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти

заочна

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань

23 «Соціальна робота»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

231 «Соціальна робота»

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма

«Соціальна робота»

Перший (бакалаврський) рівень

Курс: 4

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, основ психології та
педагогіки

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки

Протокол від
“28” червня 2022 року №11

Протокол від
“31” серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри
проф. Фоміна Л. В.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фоміна Л. В., завідувачка кафедри, професорка, канд. філол. наук
2. Шейко А.О., викладач, канд. психол. наук

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь:

Шейко Анастасія Олександрівна, викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки, кандидат психологічних наук

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше:

Педагогічні та психологічні дослідження, теорія виховання, міжкультурна взаємодія

Контактний телефон:

+38 093 181-35-43

Корпоративна пошта викладача:

ao.sheiko@knu.edu.ua

Консультації:

Середа 10.00-15.00

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Психологія управління» складений відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) фахівців першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 23 – «Соціальна робота», спеціальності – 231 «Соціальна робота» освітньої програми «Психологія управління».

Опис навчальної дисципліни (анотація) Сутність сучасного управління полягає у спрямуванні ділового, творчого, лідерського потенціалу людей на досягнення спільних цілей. Однією із найважливіших передумов цього є психологічні знання про специфіку, закономірності індивідуальної і групової життєдіяльності, впливу на неї. Цією теоретичною і прикладною проблематикою займається психологія управління, що продукує знання про психологічні основи, соціально-психологічну, соціокультурну, етнопсихологічну специфіку управлінської діяльності, чинники її ефективності, джерела керівництва і лідерства, причини конфліктів в управлінні, особливості і способи їх подолання, психологічні детермінанти діяльності керівників, стилів керівництва тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психологічні закономірності управлінської діяльності, психологічних стосунків та поведінки людей в організації, традиційні соціально-психологічні явища (соціально-психологічний клімат, спілкування та ін.); психологія праці.

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Психологія управління» базується на вивченні студентами основ загальної, соціальної та вікової психології; закладає основи вивчення студентами конфліктології, теорії і практики групової роботи, основ охорони праці, а також ряду клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

Навчальна дисципліна належить до вибіркових дисциплін.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з загальної психології, загальної соціології, менеджменту соціальної роботи.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Психологія управління» є дати студентам цілісне уявлення про психологічні закономірності управлінської діяльності, психологічні стосунки та поведінку людей, традиційні соціально-психологічні явища (соціально-психологічний клімат, спілкування тощо); психологію праці.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Психологія управління» є оволодіння знаннями закономірностей управлінського впливу, управління процесами групової динаміки та інноваційних процесів, формування психологічної готовності надавати консультативну допомогу в особистісному вдосконалюванні й у вирішенні управлінських задач.

1.3 **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

–*інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

– спеціальні (фахові, предметні):

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

1.3.2 Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

ПРН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки

1.3.3. Також вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти **соціальних навичок (soft skills):** комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вміє працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, має креативні підходи до вирішення завдання.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 105 годин 3,5 кредити ЄКТС.

2.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Напрямок підготовки <u>23 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	вибіркова
Загальна кількість годин - 105	Спеціальність: <u>231 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр
		1-й
Годин для заочної форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента - 95	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції
		2 год.
		Практичні, семінарські
		8 год.
		Лабораторні
		год.
		Самостійна робота
		95 год.
Індивідуальні завдання:		
год.		
		Вид контролю: залік

2.2.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1	Теоретичні засади психології управління. Предмет і значення психології управління	2	Вступна.
Усього лекційних годин		2	

2.2.2. Теми семінарських занять

Не передбачені навчальним планом.

2.2.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Теоретичні засади психології управління. Предмет і значення психології управління	2	Круглий стіл	усне опитування
2	Психологічні аспекти управлінської діяльності в системі охорони здоров'я	2	«Мозковий штурм»	тестовий контроль
3	Особистість керівника медичного закладу як фактор підвищення ефективності управлінської діяльності.	2	Круглий стіл	усне опитування
4	Стиль керівництва як фактор ефективності управління	2	Спаринг-партнерство	письмове опитування
Усього годин практичної роботи		8		

2.2.4. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні засади психології управління. Предмет і значення психології управління Рецензування чи реферування даної теми. Підготовка доповіді з презентацією.	25
2	Психологічні аспекти управлінської діяльності в системі охорони здоров'я Виконання науково-пошукового завдання.	25

3	Особистість керівника медичного закладу як фактор підвищення ефективності управлінської діяльності Підготовка доповіді з презентацією.	25
4	Стиль керівництва як фактор ефективності управління Складання опорного конспекту або схеми-конспекту, анотацій. Написати есе.	20
Усього годин самостійної роботи		95

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 №181.

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (за вибором): традиційні види завдань: написання контрольної роботи, реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів, мінімальна – 120 балів.

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є іспит.

Поточна навчальна діяльність студентів (далі – ПНД) контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125

4.65- 4,66	186	3.87- 3,88	155	3.1-3,11	124
4.62- 4,64	185	3.84- 3,86	154	3.07- 3,09	123
4.6- 4,61	184	3.82- 3,83	153	3.05- 3,06	122
4.57- 4,59	183	3.79- 3,81	152	3.02- 3,04	121
4.54- 4,56	182	3.77- 3,78	151	3-3,01	120
4.52- 4,53	181	3.74- 3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5- 4,51	180	3.72- 3,73	149		
4.47- 4,49	179	3.7- 3,71	148		
4.45- 4,46	178	3.67- 3,69	147		
4.42- 4,44	177	3.65- 3,66	146		
4.4- 4,41	176	3.62- 3,64	145		
4.37- 4,39	175	3.6- 3,61	144		
4.35- 4,36	174	3.57- 3,59	143		
4.32- 4,34	173	3.55- 3,56	142		
4.3- 4,31	172	3.52- 3,54	141		
4,27- 4,29	171	3.5- 3,51	140		
4.24- 4,26	170	3.47- 3,49	139		

Залік

Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за всі семестри вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Після проведення семестрового контролю для дисциплін, або їх частин, що закінчуються формою контролю «залік», «диференційований залік» та «іспит», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у

ХНМУ», що додається (додаток 3) у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з дисципліни.

Оцінка з дисципліни, розділи якої вивчалися на різних кафедрах, після завершення її вивчення, виставляється у відомості деканом відповідного факультету. Вона розраховується, як середнє арифметичне усіх отриманих балів та оцінок за розділи дисципліни, згідно з відомостями, що надані кафедрами.

3.2. Питання до заліку:

1. Поняття соціального управління. Управління як система.
2. Суб'єкт і об'єкт управління.
3. Управлінські стосунки як предмет науки управління. Характеристика предмета психології управління.
4. Історія становлення науки управління. Основні етапи розвитку психології управління в країнах із ринковою системою, що розвивається сама.
5. Сучасні теорії управління.
6. Порівняння основних управлінських культур.
7. Специфіка медичної управлінської культури.
8. Специфічні особливості управлінської діяльності.
9. Функціональний аналіз управлінської діяльності.
10. Поняття управлінської відповідальності.
11. Делегування керівником частини своїх повноважень виконавцям.
12. Психологічні закономірності ділового спілкування в системі охорони здоров'я.
13. Суперечливість і різноманітність науково-практичних підходів до аналізу професійно важливих якостей керівника.
14. Характеристика особистісних особливостей керівника, що перешкоджають ефективному управлінню.
15. Аналіз соціально-типологічних особливостей конформного й ригідного керівників.
16. Характеристика особистості авторитарного керівника.
17. Поняття стилю керівництва.
18. Традиційна концепція стилів керівництва й аналіз їх основних параметрів (К. Левін).
19. Порівняльна характеристика ефективності авторитарного й демократичного керівництва.
20. Фактори, які впливають на створення позитивного образу керівника.
21. Групові завдання як об'єкт і джерело прийняття групового рішення.
22. Групова дискусія і її роль у прийнятті групового рішення.
23. Методи колективного прийняття рішень.
24. Інноваційний конфлікт та його причини.
25. Сутність макіавеллізму.
26. Характеристики осіб з різним рівнем емоційного інтелекту.
27. Вимоги до моральності сучасного керівника.
28. Ефективність колективного управління, його переваги та недоліки у системі охорони здоров'я.
29. Психічні стани особистості й працездатність.
30. Психологічні й фізіологічні особливості працівника.

- 31.Профілактика стресів.
- 32.Картографія конфлікту.
- 33.Психо-соціологічна характеристика суб'єктів, які схильні до конфліктів.
- 34.Типологія конфліктів.
- 35.Основні стилі поведінки при конфліктах (конкуренція, співробітництво, компроміс, пристосування, ухилення).

3.3. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи

1. Розкрийте сутність психології управління як галузі психологічної науки
2. Проаналізуйте наукові праці з проблем управління
3. Охарактеризуйте найбільш актуальні та перспективні напрямки у психології управління
4. Розкрийте роль локус-контролю в управлінні
5. Охарактеризуйте вимоги до вирішення виробничих конфліктів
6. Розкрийте сутність співробітництва
7. Охарактеризуйте особистість людини з конфліктністю

Підготовка до практичних занять. Опрацювання матеріалу за опорним конспектом. Робота з допоміжною літературою. Пошукова та аналітична робота. Підготовка повідомлення. Розробка тестів. Розробка презентації. Підготовка повідомлення.

3.4. Індивідуальні завдання

1. Методи вирішення конфліктів
2. Стилі поведінки при конфліктах
3. Особливості управління в системі охорони здоров'я
4. Стилі керівництва. Переваги та недоліки
5. Особливості прийняття групового рішення
6. Психологічний клімат у колективі. Його чинники
7. Керівник як особистість

3.6. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

(система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни, зокрема реакція викладача на невчасно виконані завдання, пропущені заняття, поведінку в аудиторії, вимог щодо медичного одягу, тощо, окремо зазначити доступність та умови навчання для осіб з особливими освітніми потребами).

Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть усі практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час **практичного заняття** студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до викладача/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли особистість уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах із предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, яким користуватися тощо

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;

- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – у цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. Рекомендована література

Базова

1. Адизес И. К. Стили менеджмента – эффективные и неэффективные / Адизес И. К. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2009. – 199 с.
2. Басенко В. П. Организационное поведение : современные аспекты трудовых отношений : учеб. пособие / Басенко В. П., Жуков Б. М., Романов А. А. – М. : Изд. ”Дашков и К”, 2012. – 384 с.
3. Беззубко Л. В. Управління трудовими конфліктами : навч. посіб. / Л. В. Беззубко, А. Г. Зюнькін, А. В. Калина. – К. : МАУП, 2004. – 256 с.
4. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління : підручник / О. І. Власова, Ю. В. Никоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 398 с.
5. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління /Дудкевич Т. В. - К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 455 с.
6. Емельянов С. Практикум по конфликтологии / Емельянов С. - СПб. : Питер, 2003. – 320 с.
7. Конфліктологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів / [Герасіна Л. М., Панов М. І., Осіпова Н. П. та ін.] – Харків : Право, 2002. – 256 с.
8. Кулініч О. І. Психологія управління / Кулініч О. І. – Львів : Львівський національний університет ім. І. Франка, 2007. – 312 с.
9. Лозниця В.С. Психологія менеджменту : навч. посіб. / Лозниця В. С. - К. : ТОВ “УВГПС ЕксСб”, 2000. – 512 с.
10. Орбан-Лембрик Л. Е. Основи психології управління : монографія / Орбан-Лембрик Л. Е. - Івано-Франківськ : „Плай”, 2002. – 426 с.

Допоміжна

1. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління : посібник / Обран-Лембрик Л. Е. - К. : Академвидав, 2003. – 568 с.
2. Психология управления персоналом : пособие для специалистов, работающих с персоналом / [под. ред. А. В. Батаршева, А. С. Лукьянова]. - М. : Из-во Института психотерапии, 2005. – 616 с.
3. Розанова В. А. Психология управленческой деятельности / Розанова В. А.. – М. : Издательство „Экзамен”, 2003. – 192 с.
4. Слиньков В. Н. Управление персоналом (практические рекомендации) / Слиньков В. Н. –[2-е изд.] - К. : Алерта; КНТ, 2006. - 240 с.
5. Хміль Ф. І. Управління персоналом : підручник для студентів вищих навчальних закладів / Хміль В. Ф. - К. : Академвидав, 2006. – 488 с.

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx